

Súd: Okresný súd Považská Bystrica
Spisová značka: 8C/221/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3715206313
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Irikovská
ECLI: ECLI:SK:OSPB:2016:3715206313.2

Rozhodnutie

Okresný súd Považská Bystrica sudkyňou JUDr. Annou Irikovskou v právnej veci navrhovateľa: EOS KSI Slovensko, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený Advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, proti odporcovi: E. D., X.. XX. X. XXXX, V. L. J. L., K. XXXX/XXX, t. č. na neznámom mieste, v konaní zastúpený opatrovníčkou G. Z., tajomníčkou tunajšieho súdu, o zaplatenie 372,03 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Odporca je p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 123,08 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 14,18 Eur od 26. 11. 2012 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 24,98 Eur od 26. 12. 2012 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 44,78 Eur od 26. 01. 2013 do zaplatenia a s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 39,14 Eur od 26. 2. 2013 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a .

Odporcovi súd náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Navrhovateľ sa podaným návrhom domáhal od odporcu zaplatenia ceny za poskytnuté telekomunikačné služby vo výške 372,03 EUR spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 14,18 Eur od 26. 11. 2012 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 24,98 Eur od 26. 12. 2012 do zaplatenia, s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 44,78 Eur od 26. 01. 2013 do zaplatenia a úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 39,14 Eur od 26. 2. 2013 do zaplatenia, vo výške 8,25 % zo sumy 248,95 Eur od 26.11.2013 do zaplatenia, a to titulom nezaplatených mesačných poplatkov za hovorné a titulom zmluvnej pokuty. Služby poskytol právny predchodca navrhovateľa spoločnosť Slovak Telekom, a.s. na základe uzavretej Zmluvy o pripojení zo dňa 27.2.2012, ktorej neoddeliteľnou súčasťou bol Dodatok zo dňa 27.2.2012 .

Uznesením č.k. 8C 221/2015-62 zo dňa 23.2.2016 súd ustanovil odporcovi opatrovníka v osobe tajomníčky Okresného súdu Považská Bystrica, a to z dôvodu jeho neznámeho pobytu.

Opatrovníčka odporcu sa k návrhu nevyjadrila.

Vec bola prejednaná podľa § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti navrhovateľa, ktorý svoju neúčast' ospravedlnil a s takýmto postupom súhlasil a v neprítomnosti opatrovníka odporcu, ktorý svojou neúčast' neospravedlnil.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením Zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo dňa 27.2.2012, Dodatku zo dňa 27.2.2012, Všeobecných podmienok na poskytovanie verejnej telefónnej služby,

cenníka, faktúry č. 7211435703, č. 7212486541, č. 7300104473, č.7301202420, č. 7311642679, Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2014 a prílohy k nej, pokusu o zmier a zistil nasledovné:

Odporca uzatvoril dňa 27.2.2012 s právnym predchodcom navrhovateľa, spoločnosťou Slovak Telekom, a.s. Zmluvu o poskytovaní verejných služieb a Dodatok k nej, na základe ktorej navrhovateľ aktivoval odporcovi program služieb „Podľa seba 3“ a odpredal mobilný telefón značky Samsung B5510 Galaxy za kúpnu cenu 1,- Eur .

V Dodatku zo dňa 27.2.2010 sa odporca zaviazal užívať mesačný program po dobu 24 mesiacov a počas tejto doby riadne a včas platiť cenu za služby, nepožiadat' o vypojenie z prevádzky, ani sa nedopustiť konania, na základe ktorého by navrhovateľovi vzniklo právo odstúpiť od zmluvy.

Podľa čl. 4 Dodatku k vyššie označenej zmluve o poskytovaní verejných služieb zo dňa 27. 2.2012 sa účastník zaväzuje v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode I písm. b/ alebo v bode 2 alebo v bode 3 tohto dodatku v dôsledku čoho dôjde k následnému vypojeniu SIM karty zo strany podniku je účastník povinný uhradiť podniku zmluvnú pokutu uvedenú v tabuľke č. I tohto dodatku.

Podľa tabuľky č. 1 dodatku zmluvná pokuta predstavuje sumu 248,95 Eur.

Právny predchodca navrhovateľa vyúčtoval odporcovi cenu za poskytované služby v celkovej výške 123,08 Eur, a to faktúrou č. 7211435703 splatnou dňa 25.11.2012 sumu vo výške 14,18 Eur, faktúrou č. 7212486541 splatnou dňa 25.12.2012 sumu vo výške 24,98 Eur, faktúrou č. 7300104473 splatnou dňa 25.1.2013 sumu vo výške 44,78 Eur a faktúrou č.7301202420 splatnou dňa 25.02.2013 sumu vo výške 39,14 Eur.

Právny predchodca navrhovateľa vyúčtoval odporcovi faktúrou č. č. 7311642679 splatnou dňa 25.11.2013 zmluvnú pokutu vo výške 248,95 Eur.

Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 20.11.2014 bola pohľadávka spoločnosti Slovak, Telekom, a.s. voči odporcovi postúpená navrhovateľovi.

Pokusom o zmier zo dňa 31.3.2015 súd vyzval odporcu na úhradu dlžnej sumy do 3.4.2015 s tým, že v opačnom prípade uplatní svoj nárok na súde.

Podľa § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z.z Zmluvou o poskytovaní verejných služieb sa podnik zaväzuje účastníkovi zriadiť potrebné pripojenie k verejnej sieti alebo poskytovať príslušné služby. Podnik môže vydať všeobecné podmienky a cenník, ktoré sú súčasťou zmluvy. Zmluva o poskytovaní verejných služieb je písomná; to neplatí pre predplatené služby, poskytovanie služieb prostredníctvom verejných telefónnych automatov a iných verejných prístupových bodov. Písomnú zmluvu o poskytovaní verejných služieb je možné meniť aj inou ako písomnou formou, ak sa na tom zmluvné strany dohodnú; to neplatí pre záväzky účastníka, ktoré podľa Občianskeho zákonníka možno dojednať len v písomnej forme.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že účastníci konania uzatvorili zmluvy o poskytovaní verejných služieb v znení dodatku podľa § 44 ods. 1 Zák. č. 351/2011 Z.z., na základe ktorej sa navrhovateľ zaviazal poskytovať odporcovi telekomunikačné služby v dojednanom rozsahu a odporca sa zaviazal platiť za služby poplatky a cenu podľa cenníka, určené pre zvolený užívateľský program.

Vychádzajúc z listinných dôkazov v spise mal súd za dostatočne preukázané, že odporca nezaplatil navrhovateľovi cenu a poplatky za poskytnuté služby za obdobie od 7.11.2012 do 7.2.2013 podľa vystavených faktúr v celkovej výške 123,08 Eur. Návrh bol teda podaný v časti o zaplatenie 123,08 Eur dôvodne, a preto súd zaviazal odporcu zaplatiť navrhovateľovi uplatnenú istinu.

Pretože je odporca preukázateľne v omeškaní so splnením peňažného dlhu, má navrhovateľ právo požadovať od neho podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka úrok z omeškania. Navrhovateľ uplatnil úrok z omeškania vo výške 8,75 % ročne, v súlade s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z.. Úrok žiadal odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti jednotlivých faktúr, kedy bola odporca preukázateľne v omeškaní so zaplatením dlhu. Z uvedených dôvodov považoval súd uplatnený úrok z omeškania za dôvodný a vyhovel návrhu i v tejto časti.

Za nedôvodný považoval súd návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal zaplata zmluvnej pokuty v sume 248,95 Eur.

Podľa § 52 ods. 1 až 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.5.2014 (1) Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (2) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. (3) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (4) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1,2, 4 písm. k/ a ods.5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom do 31.5.2014 (1) Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.(2) Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. (4) Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku. (5) Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Je nepochybné, že v danom prípade má zmluva o poskytovaní verejných služieb v spojení s dodatkom a všeobecnými zmluvnými podmienkami charakter spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Odporca obsah zmluvy, dodatku a obchodných podmienok a teda aj dojednanie (dodatok) o zmluvnej pokute, pred ich podpisom podstatným spôsobom nemohol ovplyvniť. Súdu je z rozhodovacej činnosti známe, že navrhovateľ, resp. právny predchodca ponúka svoje služby spotrebiteľom prostredníctvom štandardných (typových), resp. formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané vo viacerých prípadoch, tieto má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľia zmluvné podmienky nemôžu ovplyvniť. Navrhovateľ poskytol odporcovi služby v rámci jeho podnikateľskej činnosti a odporca pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej či inej podnikateľskej činnosti. Nejde teda o individuálne dojednané zmluvné ustanovenia / § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka/. Navrhovateľ ako dodávateľ zmluvnú pokutu s odporcom ako spotrebiteľom osobitne nevyjednával, pretože zmluvná pokuta je dojednaná za rovnakých podmienok vo všetkých zmluvách, navrhovateľ menil len výšku zmluvnej pokuty. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na všetky zmluvné dojednania pripravený a skúsený. Spoločným znakom tejto úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky.

Podľa § 544 Občianskeho zákonníka Ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Zmluvná pokuta je inštitútom, ktorý plní úlohu paušalizovanej náhrady škody. Jej výška nie zákonom limitovaná, nemôže však byť v rozpore so zásadou zakotvenou v § 3 Občianskeho zákonníka, a teda nemôže byť v rozpore s dobrými mravmi.

V danom prípade navrhovateľ zmluvnou pokutou zabezpečoval poskytnutie mobilného telefónu odporcovi za akciovú, zníženú cenu. Súd pri skúmaní zmluvnej pokuty prihliadol k ostatným zmluvným podmienkam, k povahe služby, k okolnostiam zmluvy. Súd nijako nespochybňuje význam zmluvnej pokuty, keď zmluvná pokuta má zohľadňovať zľavnenú cenu mobilného telefónu a v prípade predčasného ukončenia garantovať návratnosť prostriedkov investovaných do zľavy pri odpredaní telefónu. V prípade mobilného telefónu Samsung B5510 Galaxy akciová cena predstavovala sumu 1 EUR, pričom zmluvná pokuta predstavovala sumu 248,95 Eur. Pokiaľ však ide o spotrebiteľský vzťah, musí ísť o takú zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinnosti na strane oboch účastníkov zmluvy. V danej veci zmluvnú pokutu tak, ako je dojednaná vo všetkých predmetných zmluvách považuje súd za neprimeranú sankciu, a to s poukazom na viaceré aspekty. Podstatným v tomto smere je, že takto dojednaná zmluvná pokuta zaväzuje odporcu k jej zaplateniu v prípade porušenia zmluvy počas celej viazanosti, teda 24 mesiacov, a to aj v prípade, ak si účastník zmluvy plnil svoju povinnosť odoberať služby poskytované navrhovateľom, riadne platil ich úhradu až do doby krátko pred uplynutím doby viazanosti, pričom v prípade nezaplatenia poslednej úhrady mal povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu stále v plnej výške. V tomto smere navrhovateľ nerozlišoval medzi prípadmi, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti, alebo keď sa tak stane na začiatku doby viazanosti. V oboch prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné, nakoľko podmienky, za akých navrhovateľ dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách, poškodzujú spotrebiteľa. Výška zmluvnej pokuty nie je stanovená tak, aby zohľadnila intenzitu porušenia povinností. Nie je pritom právne významné, či aj dôjde reálne k porušeniu povinností zo strany spotrebiteľa, s ktorou je spájaná neprijateľná zmluvná podmienka, ale dôležité je, či objektívne zmluvná podmienka vyvoláva značný nepomer v právach a povinnostiach zúčastnených strán. Súd mal za to, že v danom prípade by bolo neefektívne moderovať zmluvnú pokutu. Zo súdnej praxe je známe, že vo viacerých prípadoch došlo k zníženiu zmluvnej pokuty súdom a navrhovateľ ich naďalej používa v nezmenenej výške. Značné množstvo spotrebiteľov nepodá odpor proti platobnému rozkazu a vec sa v takom prípade končí bez moderácie zmluvnej pokuty. Zároveň mal súd za to, že neprijateľná podmienka je neplatná ako taká, preto nemožno znižovať neplatne dojednanú zmluvnú pokutu. Moderačné právo slúžiace k zníženiu neprimeranej zmluvnej pokuty sa podľa názoru súdu uplatňuje v iných právnych vzťahoch ako spotrebiteľských, pretože vo vzťahu k ustanoveniam § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka ide o všeobecnejšiu úpravu. Osobitné normy § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka majú prednosť pred všeobecnými ustanoveniami záväzkového práva v Občianskom zákonníku. Je nutné preto rešpektovať zásadu špeciálnej osobitnej normy na ochranu spotrebiteľa. Súd mal za potrebné poukázať na skutočnosť, že v spotrebiteľskej veci by už pri samotnom uzatváraní zmluvy nemal byť prísnejšie alebo výlučne sankcionovaný zmluvnou pokutou len jeden účastník zmluvy, a to spotrebiteľ. Už toto na prvý pohľad vyznieva výrazne v neprospech jedného účastníka zmluvy. Uvedené súd konštatuje preto, že navrhovateľ ako dodávateľ nie je nijako sankcionovaný v súvislosti s prípadným nesplnením povinnosti na jeho strane.

Súd pritom podotýka, že zmluvná podmienka zakotvená v článku 4 v dodatku k zmluve už bola opakovaním, viacerými súdmi vyhlásená za neprijateľnú zmluvnú podmienku (napr. rozsudok Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 10C 248/2013 zo dňa 22.4.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 4Co/678/2014-80 zo dňa 9.7.2015). Vzhľadom na uvedené keď mal súd za to, že citovaná zmluvná podmienka v dodatku týkajúca sa zmluvnej pokuty je neprijateľná a keďže z neplatnej zmluvnej podmienky nevzniklo navrhovateľovi právo na plnenie a odporcovi povinnosť plniť, súd preto návrh o plnenie zo zmluvnej pokuty zamietol.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods.2 O.s.p, keďže navrhovateľ mal v konaní úspech len čiastočný. Navrhovateľ žaloval odporcu na zaplatenie sumy 372,03 Eur s prísl. V časti o zaplatenie sumy 248,95 Eur súd návrh zamietol, teda navrhovateľ mal úspech 33,08 % a vo zvyšku 66,92 % bol neúspešný, a preto vzniklo právo na náhradu trov konania odporcovi v rozsahu 33,84 %. Keďže odporcovi žiadne trovy konania nevznikli, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia prostredníctvom tohto súdu na Krajský súd v Trenčíne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 42 ods. 3 O.s.p. musí byť z podaného odvolania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno

odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie

rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli

uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 2 O.s.p. ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie.